

Energiecafe 11 mei 2023

Verschillende contractvormen inkoop Energie

1. Variabel contract
2. Vast contract
3. Dynamisch contract

Variabel contract

Wat is een variabel energiecontract?

Een variabel energiecontract is juist een overeenkomst voor een onbepaalde tijd. Het contract loopt door, maar je kunt dit maandelijks opzeggen. Het tarief bij een variabel contract is een vast tarief voor 6 maanden dat de leverancier meestal op 1 januari en 1 juli aanpast. Sinds de energiecrisis van 2022 zijn er echter steeds meer leveranciers die wat vaker tot zelfs maandelijks hun variabele tarieven wijzigen, mits daar een goede reden voor is. Zoals bijvoorbeeld ontwikkelingen op de energiemarkt. Klanten worden hierover uiterlijk 30 dagen van tevoren geïnformeerd.

Er zijn op dit moment scherpe deals voor leveranciers met variabele contracten waarbij de tarieven ruim onder het prijsplafond liggen.

Voor- en nadelen van een variabel energiecontract

- + Het contract is maandelijks opzegbaar zonder kosten.
- + Omdat je tarieven doorgaans om de 6 maanden mogen wijzigen, kun je profiteren van prijsdalingen, maar de leverancier is dit niet verplicht.
- + Je krijgt niet te maken met de nieuwe regels over de opzegboete. Je kunt dus snel wisselen als een andere aanbieder nog goedkoper is, of betere voorwaarden heeft.

- Eventuele prijsstijgingen zullen zeker worden doorgevoerd in jouw tarief.
- Geen inzicht in je toekomstige kosten
- Je hebt niet de zekerheid van een vaste prijs.

Wanneer kiezen voor een variabel contract?

- Je vindt een laag tarief belangrijker dan zekerheid. Je wil profiteren van dalende energieprijzen, zodat je nu geld bespaart voor als de prijzen later eventueel weer gaan stijgen.
- je denkt dat de prijzen dalen en je daarvan wilt profiteren
- je de prijzen nog even in de gaten wilt houden voordat je kiest voor een vast contract
- Het is zeker interessant is om te vergelijken en over te stappen. Dit geldt zowel voor mensen die meer verbruiken als het vastgestelde prijsplafond- verbruik van 2900 kwh en 1200 m3 als mensen die minder verbruiken. Houd er wel rekening mee dat het tarief van een variabel contract elke maand gewijzigd kan worden”

Vast Contract.

Wat is een vast energiecontract?

Een vast energiecontract is een overeenkomst met een energieleverancier voor een bepaalde tijd van 1, 2, 3, 4 of 5 jaar. Hiermee zet je ook je energietarief voor stroom en/of gas voor een langere periode vast. Na de prijsstijgingen van eind 2021 is één jaar meestal de langst mogelijke looptijd voor een vast energiecontract. Zeg je deze overeenkomst op voor de einddatum van het contract? Dan betaal je een opzegvergoeding aan de energieleverancier.

Het moment waarop je je energiecontract voor meerdere jaren vastzet, bepaalt hoe goed de deal is die je maakt. Net als bij het kopen of verkopen van aandelen. Zet je langer vast en stijgen de inkooprijzen van energie daarna flink, dan mag je je handen dichtknijpen. Je hebt de beste keuze gemaakt. Maar stijgen deze maar beperkt of dalen ze zelfs, dan had je helaas (veel) goedkoper uit kunnen zijn.

Met een vast contract staat jouw tarief vast tot het einde van het contract. Op dit moment zijn er alleen vaste contracten van een jaar. De verwachting is wel dat er vanaf 1 juni 2023 ook meer aanbod komt in vaste contracten voor meerdere jaren.

Vanaf 1 juni 2023 geldt voor alle nieuwe contracten waarschijnlijk een nieuwe opzegvergoeding, waarbij er gekeken wordt naar de daadwerkelijke resterende waarde van het contract.

Voor- en nadelen van een vast energiecontract

- + Zekerheid van een vast tarief voor de gehele looptijd van het contract.
- + Stap je over van energieleverancier is er voor nieuwe klanten vaak een welkomstbonus.
- + Prijsstijgingen in de markt hebben geen invloed op het tarief dat jij betaalt.
 - Prijsdalingen zie je dan ook niet terug in je energietarief.
 - Er is sprake van een opzegboete als je voor het einde van je contract overstapt.

Kijk ook naar de energieprijzen op de markt.

Verwacht je dat deze gaan stijgen, zet dan je energietarieven vast. Dan heb jij geen last van de stijgende prijzen.

Je kiest voor een vast contract als:

- de zekerheid belangrijk voor je is
- het gemak en de duidelijkheid van een langere looptijd belangrijk voor je is
- je verwacht dat de prijzen gaan stijgen
- je niet de onzekerheid wil van stijgende tarieven in de winter. Met een vast contract blijft je tarief tot na aankomende winter gelijk.

Het lastige is natuurlijk dat niemand precies kan voorspellen wat de inkooprijzen van energie gaan doen. Met een vast energiecontract koop je daarom letterlijk vooral zekerheid voor een bepaalde tijd. Na het aflopen ervan ben je wel weer afhankelijk van hoe de energieprijzen er dan voor staan. Het is dan dus mogelijk dat je kosten in één keer sterk stijgen of juist flink naar beneden kunnen gaan.

Als je vaste contract afloopt, wordt dit bij de energieleverancier automatisch omgezet naar een variabel contract, in de meeste gevallen met een hoger tarief voor stroom en/of gas. Een zogenoemd slaperstarief.

De energietarieven zijn op dit moment nog steeds relatief hoog, maar weer langzaam aan het dalen. Daardoor zijn veel klanten met een variabel energiecontract op dit moment goedkoper uit dan klanten die vlak voor, of tijdens de energiecrisis een vast contract hebben afgesloten. Bovendien is het inmiddels weer mogelijk om een vast energiecontract af te sluiten. Onze actuele vaste energietarieven zijn op dit moment lager dan de variabele energietarieven, waardoor je met een vast energiecontract voordeliger uit bent.

Pak je nu een vast contract? Dan betaal je nog de relatief lage opzegboete als je tussentijds een goedkoper contract ziet en wilt overstappen. Ook heb je zekerheid over de kosten tijdens de eerste maanden van 2024, als het huidige prijsplafond niet meer geldt. Wacht je nog even met vastzetten? Dat kan natuurlijk voordelig zijn als de prijs nog wat doorzakt. En daarbij geldt ook: hoe langer je wacht, hoe meer zekerheid je hebt voor het jaar 2024. Vanaf 1 juni kan je mogelijk een contract voor meerdere jaren sluiten, waardoor je nog langer

zekerheid hebt. Let dan wel op de nieuwe opzegboete, waardoor je waarschijnlijk een hoger bedrag moet betalen als je tussentijds overstapt naar een goedkoper contract.

Dynamische contracten

Naast vaste en variabele contracten is er nog een derde soort contracten: Dynamisch. Hierbij wijzigt jouw tarief voor stroom elk uur en voor gas elke dag. Er zijn maar een aantal maatschappijen die dynamische contracten aanbieden.

Op dit moment kennen we: ANWB, Frank, Zonneplan energie en Vattenfall

Wat is een Dynamisch contract?

Een dynamisch energiecontract is ook een overeenkomst voor een onbepaalde tijd, opzegbaar per maand, en het werkt met uurprijzen. De tarieven bij een dynamisch contract verschillen per uur en hangen af van de vraag (verbruik) en het aanbod (opwekking en productie) van energie. De prijzen worden bepaald op de spotmarkt. (Europese groothandelsmarkt, de EPEX.) Je betaalt op het moment van verbruik meestal de kale inkoopprijs, maar dat geldt niet voor alle aanbieders van dynamische energietarieven. Deze energiecontracten worden ook wel een flexibel energiecontract genoemd.

Over de afgelopen jaren lag het dynamisch tarief 85% van de tijd onder het gemiddelde (vaste) tarief dat een Nederlands huishouden betaalt. Daarom kan een dynamisch energiecontract soms even duurder zijn dan een vast of variabel energiecontract, maar over de jaren zul je hiermee gemiddeld het voordeligst uit zijn. Als de inkooprijzen van energie omhoog gaan, zullen de variabele en uiteindelijk ook de vaste tarieven namelijk meestijgen. Alleen met vertraging.

Het dynamische energiecontract is in Nederland nog wat minder bekend, maar in Scandinavië komen vaste en variabele contracten nauwelijks meer voor en hebben de meeste mensen een dynamisch energiecontract.

Voor- en nadelen van een dynamisch energiecontract

- Het contract is maandelijks opzegbaar.
- Je kunt extra besparen op je verbruik door rekening te houden met wanneer de uurprijzen laag zijn.
- Met de uurprijzen profiteer je als eerste van prijsdalingen.
- Daarmee merk je ook als eerste de prijsstijgingen in de markt.
- Zo lang de salderingsregeling nog van toepassing is, wordt je terugleververgoeding ook afhankelijk van de uurtarieven.

Overweeg je een dynamisch energiecontract? Let dan op de volgende 3 punten:

- Leveranciers van dynamische tarieven geven een verwachting van de variabele leveringstarieven die je voor stroom en gas gaat betalen. Die verwachting is gebaseerd op inkooprijzen. Natuurlijk kan deze verwachting kloppen, maar de kans bestaat ook dat de prijzen uiteindelijk hoger of juist lager uitvallen.
- Naast de variabele leveringskosten, rekent elke leverancier ook een eigen opslag. Omdat je bij elke leverancier uiteindelijk dezelfde variabele leveringskosten betaalt, maakt deze opslag het verschil. Hetzelfde geldt voor de vaste leveringskosten, ook die verschillen per leverancier. Het is dus belangrijk hier goed op te letten als je dynamische contracten gaat vergelijken.
- Met salderen wordt bedoeld dat je het teveel opgewekte stroom in de zomer kan wegstrepen met het verbruik in de winter. Maar bij dynamische contracten is onduidelijk hoe er precies gesaldeerd wordt, per maand of per jaar. Minister Jetten wil in de nieuwe energiewet opnemen dat je met zonnepanelen een reële prijs krijgt voor de teruglevering, zo'n 80% van het kale leveringstarief dat je betaalt voor je verbruik. Let op: bij dynamische tarieven kan dat kale leveringstarief tijdens zonnige uren op 0 euro liggen, of zelfs negatief zijn. Daardoor krijg je dus ook 0 euro terug, of moet je zelfs bijbetalen als je zonnepanelen terugleveren op het net.

Risico's van dynamische energietarieven

- Er is een kans dat de gemiddelde inkoopprijs van een dynamisch energiecontract hoger is dan het gemiddelde vaste tarief van een

energiemaatschappij. Bijvoorbeeld als de prijzen heel hard stijgen. Je betaalt dan dus meer bij een dynamisch contract. Dat is maar tijdelijk.

Energiemaatschappijen leveren dan óók onder de kostprijs. Als het contractueel kan, verhogen ze hun tarieven weer. De dynamische tarieven zijn dan weer flink lager.

- Op basis van de prijzen tussen 2018 en juli 2022 was een dynamisch energiecontract ongeveer €140 per jaar goedkoper dan een contract bij een traditionele energimaatschappij, dat is dus inclusief de extreme prijsstijgingen die spelen vanaf oktober 2021.
- Een dynamische energieprijs betekent niet dat het elke maand een verrassing is wat er van je rekening wordt afgeschreven. De meeste aanbieders van dynamische energiecontracten hebben vaste voorschotbedragen. Je betaalt iedere maand hetzelfde. Sommige aanbieders maken ook het voorschot flexibel. Dat betekent lage lasten in de zomer, maar in de winter betaal je per maand een flink bedrag.
- In onderstaande tabel vind je de hoogste, laagste en gemiddelde dynamische uurprijzen, afgezet tegen de gemiddelde vaste tarieven van andere energimaatschappijen van 2015 tot 13 december. De bedragen zijn exclusief energielastingen en andere overheidsheffingen

Jaar	Gemiddeld vast tarief	Hoogste uurprijs	Laagste uurprijs	Gemiddelde uurprijs
2015	€ 0,0620	€ 0,0998	€ 0,0017	€ 0,040
2016	€ 0,0562	€ 0,1350	€ 0,0028	€ 0,0322
2017	€ 0,0529	€ 0,1511	€ 0,0017	€ 0,0393
2018	€ 0,0594	€ 0,1750	€ 0,0006	€ 0,0525
2019	€ 0,0664	€ 0,1215	€ -0,0090	€ 0,0412
2020	€ 0,0584	€ 0,2000	€ -0,0792	€ 0,0322
2021	€ 0,0874	€ 0,6200	€ -0,0662	€ 0,1030
2022	€ 0,3967	€ 0,8710	€ -0,2224	€ 0,2339

- Kijken we naar de hoogste uurprijs in de afgelopen zes jaar tot en met halverwege 2021, dan was dat 0,20 euro op 21 september 2020. Opvallend genoeg was het gemiddelde tarief die dag met 0,06 euro per kWh juist lager

dan het gemiddelde vaste tarief van andere maatschappijen. Leuk weetje, datzelfde jaar was op 13 april de laagste prijs -0,08 euro per kWh, waarbij zelfs het daggemiddelde negatief uitkwam: -0,005 euro per kWh.

Dynamisch Contract en Zonnepanelen

Aangezien je met een dynamisch energiecontract gebruikmaakt van de actuele marktprijzen, ontvang je voor je teruggeleverde stroom ook de prijs die de stroom op dat moment waard is. Dat is anders dan bij traditionele energiecontracten, waarbij je een vast afnametarief hebt en je opgewekte zonnestroom op jaarbasis mag wegstrepen tegen je afgenomen stroom. Tenminste, zolang je niet meer opwekt dan verbruikt. Over een eventueel overschot aan zonnestroom ontvang je alleen een (aanzienlijk lagere) terugleververgoeding.

Situaties waarin een dynamisch energiecontract en zonnepanelen goed samengaan

Voor zowel in het scenario meer verbruik dan opwekken en meer opwek dan verbruik geldt dat het verschil tussen vaste en dynamische contracten groter wordt, naarmate het verschil tussen opwek en verbruik groter wordt. Daarnaast maakt het natuurlijk verschil met welke tarieven je rekent. Hierboven zijn we uitgegaan van de gemiddelde tarieven van Zonneplan-klanten in 2022 en de gemiddelde prijs per kWh volgens het CBS in 2022. Maar zelfs als we niet rekenen met het CBS-gemiddelde, maar het gewogen gemiddelde tarief van onze klanten als vaste prijs nemen, is een dynamisch energiecontract in het scenario met meer opbrengsten dan verbruik verreweg het voordeligst

In het scenario van meer verbruik dan opbrengsten waren huishoudens met een dynamisch en huishoudens met een traditioneel energiecontract vrijwel hetzelfde bedrag kwijt.

,